

**АКАТИСТ СВЕТОМ МУЧЕНИКУ ЈОВАНУ ВЛАДИМИРУ,
КРАЉУ СРБСКОМ
22. мај/4. јун**

Кондак 1.

Теби, изабраном страдалцу Христовом, који си незлобиво као јагње на заклање злом бугарском краљу пошао, похвални песмопој сада узносимо, а ти, пошто си стекао велику слободу пред Господом, помоли се за спасење наше, да би могли са радошћу да ти кличемо: Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике Христа!

Икос 1.

Господ који у Светој Тројици пребива, стварајући анђеле на Небу, стварао је и анђеле на Земљи, међу којима и ти бејаше, свети мучениче Владимире, јер си сав живот свој анђелски проживео и због тога си се као анђео на Небеса узнео после страдања свога. Зато прими од нас ове анђелске похвале:

Радуј се, јер си од царства свога желео да начиниш Христово Царство!

Радуј се, јер беше кротак и побожан као мало који земаљски владалац!

Радуј се, јер си народ Србски учио да правилно исповеда Свету Тројицу!

Радуј се, јер те је више красила вера Божија, него царско порекло твоје!

Радуј се, јер живот твој беше истинска служба Богу!

Радуј се, јер се славно у Господу прослави!

Радуј се, јер си јеретике обраћао истинској побожности!

Радуј се, јер непрестано жуђаше за царством које није од овога света!

Радуј се, незлобиво јагње Божије!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике Христа!

Кондак 2.

И деда твој и отац, свети Владимире, били су краљеви Србски у Зети и Захумљу, али беху веома Богобојажљиви, па су и тебе од малена учили свакој побожности и непрестаном клицању Богу: Алилуја!

Икос 2.

Ти, блажени Владимире, од детињства би испуњен даровима духовним, јер беше кротак, смирен, Богобојажљив и чист животом, презирућу све земаљске насладе, а ревнујући за све оно што је узвишено и Божанско. Зато почуј ове похвале наше:

Радуј се, јер ти преци беху благочестиви владари Србски!

Радуј се, јер беше чист и душом и телом као извор планински од младости своје!

Радуј се, јер од детињства твога живљаше анђелски и целомудрено!

Радуј се, јер си Богомудро изучио сав Закон Божији!

Радуј се, јер никада ниси ишао на веће безбожничко!

Радуј се, јер од младости живљаше по заповестима Божијим!

Радуј се, јер се ниси оскрнавио саблазнима овога света!

Радуј се, јер у животу твоме све беше Богодолично!

Радуј се, јер гораше као буктиња вере хришћанске!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике Христа!

Кондак 3.

Још у раној младости тебе дадоше, свети Владимире, да се учиш ратним вештинама, које ти добро научи, али си се још више трудио да будеш добар војник Господа Христа и да Њему непрестано појеш: Алилуја!

Икос 3.

Због свега тога ти, свети Владимире, стече у себи и витештво, а још више и побожност, јер си даноноћно изучавао Свето Писмо, примењујући све заповести његове у животу своме. Посебно си био милосрдан према беднима и сиромашнима, који те необично љубљаше. Нека ове речи наше буду похвала доброты твојој:

Радуј се, јер си од младости ревновао за узвишеним и Божанским стварима!

Радуј се, јер марљиво изучи Божанско Свето Писмо!

Радуј се, јер и телом, а још више духом беше истински украшен од Бога!

Радуј се, јер си и војне вештине изучио на удивљење многих!

Радуј се, јер љубављу и кротошћу владаше земљама Србским!

Радуј се, јер имаше срце болећиво према убогим и сиромашнима!

Радуј се, јер беше правичан и мирољубив према свакоме!
Радуј се, јер у бојевима показиваше истинско витештво!
Радуј се, јер беше владалац кога народ силно љубљаше!
Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике
Христа!

Кондак 4.

Пошто у Србским земљама где ти владаше, свети Владимире, беше доста богумила и других јеретика, ти их знањем Светог Писма, а поготово љубављу и незлобивошћу својом поврати истинитој Вери Христовој, па сви од радости запевасте: Алилуја!

Икос 4.

У животу и владању своме, ти, свети Владимире, све чињаше Богомудро, због чега би вољен од свију. У народ си слао учитеље да га учи науци Христовој, подизао си цркве и манастире, болнице и странопримнице, стварајући од земаљског царства свога Царство Божије, због чега ти кличемо овако:

Радуј се, јер си подизао многе цркве и манастире!

Радуј се, јер је кроз тебе вера Христова утврђена у роду нашем!

Радуј се, јер Богомудро управљаше поданицима својим!

Радуј се, јер си за путнике намернике странопримнице градио!

Радуј се, јер си многе болнице за болеснике саградио!

Радуј се, изобилје оскудних!

Радуј се, заштитниче сиротих!

Радуј се, храниоче удовица!

Радуј се, верни слуго Сведржитеља Бога!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике
Христа!

Кондак 5.

Сејач кукоља на њиви Господњој ни теби није дао мира, свети Владимире, него је подизао и унутрашње и спољне непријатеље на тебе, како би те још више Богу приволео и како би још више ка Њему руке уздизао, појући: Алилуја!

Икос 5.

На тебе, свети Владимире, и земљу твоју, стално нападаше грчки цар Василије и бугарски Самуило. И када Самуило једном крену са силном војском на државу твоју, ти, не желећи да се узалуд лије крв људска, побеже са народом на гору Косогор, чекајући да непријатељ оде из тих крајева. Прими због тога ове усклике наше:

Радуј се, јер си све непријатеље своје побеђивао силом Крста Господњег!

Радуј се, јер неустрашиво чуваше државу од непријатеља!

Радуј се, јер владаше земљом Србском по законима Божијим!

Радуј се, јер у себи ниси гајио мржњу ни према непријатељима!

Радуј се, јер као Аврам гостољубив беше!

Радуј се, јер те и Небо и Земља чесно прослављају!

Радуј се, благослове домова хришћанских!

Радуј се, утврђење и правило вере Христове!

Радуј се, верни слуго Господњи!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике Христа!

Кондак 6.

Цар Самуило, сазнавши где се налазите, свети Владимире, опколи ту планину. Међутим, тада се још веће зло подиже на вас, јер почеше да вас уједају отровне змије, па ти, са свим народом подиже руке ка Богу да вас спасе од те напасти, вапијући: Алилуја!

Икос 6.

И Бог на молитве твоје, свети Владимире, умири змије, али те тада једна друга змија, кнез места где бејасте, издаде цару Самуилу, и ти допаде у ропство његово. Схвативши то као вољу Божију, ти рече да је боље да сам страдаш, него сав народ, и да као пастир добри сам положиш душу за овце своје. Због те жртве твоје ми ти кличемо:

Радуј се, јер ниси желео да ти народ узалудно у ратовима гине!

Радуј се, јер си и змије отровнице које ти војску уједаше молитвом Богу учинио благим!

Радуј се, јер беше пастир добри Пастира Христа!

Радуј се, изворе Божанске благодати!

Радуј се, дубино смирења!

Радуј се, радости побожних царева!
Радуј се, утврђење Христових догмата!
Радуј се, похвало Србске Цркве!
Радуј се, заштитниче убогих и сиротих!
Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике
Христа!

Кондак 7.

И ти, свети Владимире, би заточен у град Преспу крај Охрида, где се у тамници даноноћно мољаше Богу. Тада ти се јави анђео Господњи, који те укрепи, рекавши ти да ћеш ускоро бити ослобођен, али и да ћеш мученички пострадали, нашта ти заједно са њим заблагодари Богу песмом: Алилуја!

Икос 7

А цар бугарски Самуило имађаше кћер Косару, чије срце беше веома милостиво према убогим и сужњима и које често посеђиваше тамницама. И тако једном сишавши међу сужње да им ноге опере, она угледа и тебе, свети Владимире, и заволе те једном вишом љубављу, па пожеле да те ослободи. Прими због тога ове похвале наше:

Радуј се, јер ради народа свога и сужањство претрпе!
Радуј се, јер ти се у тамници јави анђео Господњи!
Радуј се, јер ти је тај анђео благовестио мученичку кончину твоју!
Радуј се, јер те је царева ћерка посеђивала у тамници и тешила!
Радуј се, похвало Васељене!
Радуј се, украсу Цркве Христове!
Радуј се, поборниче Крста Господњег!
Радуј се, храбри борче за Истину Божију!
Радуј се, непобедиво оружје царева и војника Христових!
Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике
Христа!

Кондак 8.

Кћи царева одмах похита ка оцу, молећи га да јој тебе, свети Владимире, пода за мужа. А он, неизмерно волећи своју кћер, а и знајући да си краљевске крви, благослови ваш брак, па ви од радости запевасте: Алилуја!

Икос 8.

И ти, свети Владимире, са супругом својом, поврати се из ропства дому своме, где би дочекан са великом радошћу. Тада ти, будући Богобојажљив, замоли супругу да у браку живите као девственици и да не прљате брачну постељу, већ да Богу узносите молитве дан и ноћ, што она смерно прихвати. И тако, ти владаше народом Србским са страхом Божијим, љубављу и сваком правдом. Нека те стога обрадују ове похвале наше:

Радуј се, јер силног цара Самуила преобрати у љубав према теби!

Радуј се, јер се из сужањства поврати у краљевину своју са верном супругом Косаром!

Радуј се, јер иако у браку беше, девственик остаде!

Радуј се, јер беше осветник страдалника!

Радуј се, јер си диван у Светима Христовим!

Радуј се, јер брзо услышаваш молитве наше!

Радуј се, брзи исцелитељу од свих недуга!

Радуј се, пастиру стада словесног!

Радуј се, огњени мачу против јеретика!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике Христа!

Кондак 9.

Када на власт у Бугарској дође злочестиви цар Владислав, он, завидећи незлобивости твојој, свети Владимире, смишљаше како да те домами себи и да те убије, не знајући да је од свега најлепше певати Богу: Алилуја!

Икос 9.

Да ли би и најречитија уста могла да опишу чудо које се потом догодило. Јер када ти, свети Владимире, пође једном у шуму, показа ти се орао, на чијим леђима као сунце блисташе сјајни Крст. Он тај Крст спусти на земљу и постаде невидљив. А ти се смерно поклони Крсту, па нареди да се у знак знамења тога на томе месту сагради црква, у коју би и тај Крст положен. Удивљени због чуда које се догодило ми ти певамо:

Радуј се, јер ти Господ као знак страдања твога посла Часни Крст као знак страдања свога!

Радуј се, јер и теби, као и цару Константину, беше од Бога показан Часни и Животворни Крст Господњи!

Радуј се, јер си у виду орла видео Божанског анђела!
Радуј се, јер ти је орао са небеса Часни Крст донео!
Радуј се, јер си на том месту подигао цркву Божију!
Радуј се, јер си у тој цркви многе сузе пролио, ишчекујући
блиску кончину своју!
Радуј се, блажени, јер благујеш у Царству Христовом!
Радуј се, милостиви, јер милостињу делише на све стране!
Радуј се, жалостиви, јер све уцвељене и сиротне сажалеваше!
Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике
Христа!

Кондак 10.

У томе храму, ти, свети Владимире, провођаше дане и ноћи на
молитви и свеноћним бдењима, јер осети да се приближава
проречено време страдања твога, благодарећи Богу на свему
песмом: Алилуја!

Икос 10.

Тада те, свети Владимире, краљ Владислав позва себи, као на
договор, али супруга твоја Косара, не поверова речима његовим,
него она оде на разговор са њим, јер му беше рођака. Тада он и њу
обману, пославши ти по посланицима златан Крст, као доказ
пријатељства свога. А ти затражи од њега не златни, него дрвени
Крст на каквом је и Господ био разапет, што он притворно и учини,
не би ли те примамии себи. Гледајући незлобивост твоју, ми ти
кличемо:

Радуј се, јер си попут највећих молитвеника истрајно на
молитви у храму стајао!

Радуј се, јер си веровао да онај који се Крстом куне, неће
преварити!

Радуј се, јер се ниси уплашио неправедне смрти која ти је
спремана!

Радуј се, јер чудесну смрт прими која задиви и непријатеље
твоје!

Радуј се, Богомудри учениче и следбениче Свете Тројице!

Радуј се, јер беше кротак и смеран срцем!

Радуј се, кротки слуго Небеског Цара!

Радуј се, одбрано заробљених!

Радуј се, заклоне нападнутих!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике
Христа!

Кондак 11.

Пошавши са добијеним Крстом на крсни пут свој, ти, свети Владимире, мољаше се целим путем Богу, свративши на крају у једну цркву, где се исповеди и причести Светим Тајнама Христовим, запевавши: Алилуја!

Икос 11.

Када ти, свети Владимире, дође у град Преспу, краљ Владислав, чим те угледа, удари те мачем, у жељи да те убије, али те нимало не повреди. Тада му ти, јагње Божије, даде свој мач, и он, помрачен умом, узе га у руке своје и одсече ти главу. А ти узе главу своју рукама, па усевши на коња, одјури цркви где си се причестио, и у њој рече: У руке Твоје, Господе, предајем дух мој! Задивљени необичним чудом, ми ти кличемо:

Радуј се, јер си као јагње на заклање злочестивом бугарском краљу пошао!

Радуј се, јер си се пре смрти исповедио и причестио пречистим Тајнама Христовим!

Радуј се, јер нека невидљива сила не дозволи бугарском краљу да те усмрти мачем својим!

Радуј се, јер му ти тада незлобиво даде свој мач да будеш убијен њиме!

Радуј се, јер си Господу на дар рукама својим чудесно главу принео!

Радуј се, јер си чудесно испустио душу своју у храму Божијем у којем си се последњи пут причестио!

Радуј се, јер се наслађујеш светлошћу Тросунчаног Божанства!

Радуј се, јер си венац мучеништва од Господа задобио!

Радуј се, јер си хору мученика на Небесима прибројан!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике Христа!

Кондак 12.

Чесно тело твоје, свети мучениче Владимире, епископи и свештеници са славопојем погребеше у тој цркви, уз неутешан плач супруге твоје Косаре. И већ прве ноћи на гробу твоме се указа чудесна светлост, и анђелско појање: Алилуја!

Икос 12.

То чудо силно уплаши злочестивог цара, па он тело твоје, свети мучениче Владимире, предаде супрузи твојој, која га пренесе у Србску земљу и положи у храм Мајке Божије. И Господ кроз векове до данашњег сачува тело твоје нетрулежним, из кога се осећаше предиван миомир, и од кога се догађаху многа чудеса, да сведоче о великој светости твојој. Прими због тога ове усклике наше:

Радуј се, јер си си принео у чисту и непорочну жртву на Небеску трпезу!

Радуј се, јер се Богољубива супруга твоја замонаши при храму где ти мошти почиваху!

Радуј се, јер демони устрашено беже од светих моштију твојих!

Радуј се, јер и после смрти твоје теби долазе убоги и немоћни тражећи помоћи!

Радуј се, јер је кивот са моштима твојим рекама суза орошен!

Радуј се, јер се на празник прослављања твога скупљају реке народа у храм где почивају свете мошти твоје!

Радуј се, јер си смерно цео живот проживео!

Радуј се, јер сабеседниче ангела и архангела!

Радуј се, свети краљу Владимире, смерни слуго владике Христа!

Кондак 13.

О, свети мучениче Владимире, Богобојажљиви краљу Србски, немој презрети ове молитве наше, него се помоли Господу да се смилује на нас и прибродји стаду своме, како би и ми могли да кроз сву вечност појемо: Алилуја!

(Овај кондак се чита три пута, па затим поново: Икос 1. и кондак 1. и онда молитва, на крају.)

Молитва

О, свети Јоване Владимире, Богобјажљиви и благочестиви мучениче Србски, ти, иако владар беше, свима си слуга био, а највише Господу Богу. Животом својим ишао си уском стазом на чијем крају су била узана врата која у Живот Вечни воде, која си мученичком смрћу својом отворио, и постао причасник неисказане благодати Божије. Стога те ми, као таквог, молимо да и нама помогнеш, као што си многима до сада помогао, и да нас заступаш пред престолом Божијим, како би и ми нашли милост код Господа за

сва сагрешења наша. Молимо те, подигни још једном руке своје ка Творцу и твојем и нашем, и кажи Му: „Господе, Ти си сам рекао да ниси дошао да зовеш праведнике, него грешнике на покајање, па и ове слуге, које ме моле, призиви к Себи. Прими их, као што си блудног сина примио, као цариника, као крвоточиву, као Савла, и безбројне грешнике, Теби само знане, и опрости им. Опрости им, и подари им покајнички лик до краја живота, како би се и они удостојили вечне награде у Царству Твојем.“ А на ове речи наше додај и ти још неке своје, за које знаш да ће Господа умилостивити, и ми ћемо ти бити благодарни до века.

Јер ми, блатом греха укаљани, никада се очистити нећемо, ако нас ви, свеци Божији, не будете, као ближи Богу, заступали, и Господа преклињали да нам опрости.

Стога, свети Јоване Владимире, моли Бога за нас, како би се и ми једном нашли у збору спашених, и како би и ми, са свима вама, Свецима Божијим, славили Надсуштаствену Тројицу, Оца и Сина и Светога Духа, и сада и увек и у све векове векова. Амин.

Написао: Мирко И. Нанић
Недеља Самарјанке, 2013.